

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w art. 39 ust. 1 stanowi, że dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, oraz środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, klasyfikuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, według:

- 1) działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności;
- 2) paragrafów – określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku oraz środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ww. ustawy przychody, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4, oraz rozchody, o których mowa w art. 6 ust. 2, klasyfikuje się według paragrafów określających źródło przychodu lub rodzaj rozchodu.

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 39 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 2 marca 2010 r. ustalił szczegółową klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Niniejsze rozporządzenie jest drugą zmianą tego aktu prawnego.

Proponowane zmiany wynikają z konieczności i potrzeby:

- 1) utworzenia rozdziału „Pomoc zagraniczna” w wymienionych w projekcie poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, w związku z zaleceniami pokontrolnymi Najwyższej Izby Kontroli dotyczącymi kontroli realizacji zadań z zakresu międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju w okresie 2008-2010, jak również mają na celu precyzyjną identyfikację wydatków związanych z pomocą zagraniczną, tj. pomocą udzielaną przez Polskę na rzecz innych państw oraz instytucji, funduszy, agend międzynarodowych i pozostałych podmiotów wspierających rozwój społeczeństw innych krajów, w tym wydatków związanych z finansowaniem Oficjalnej Pomocy Rozwojowej.

Pod pojęciem „pomocy zagranicznej” rozumiane są wszelkie jednostronne transfery środków (środków pieniężnych, rzeczowych i usług) - dokonywane ze środków publicznych na rzecz wyżej wymienionych podmiotów prawa międzynarodowego - za pośrednictwem których Polska wspiera te podmioty nie czerpiąc z tego faktu bezpośrednich korzyści. W definicji „pomocy zagranicznej” mieszczą się także wszelkie świadczenia o charakterze edukacyjnym, doradczym, szkoleniowym i innym, jak również koszty administracyjne ponoszone w procesie przekazywania pomocy zagranicznej. Pomoc zagraniczna może być świadczona w formie grantu, pożyczki, kredytu, gwarancji. Katalog form pomocy nie jest zamknięty. Specyficzną postacią pomocy zagranicznej jest pomoc humanitarna, której celem jest udzielanie wsparcia, opieki i ochrony dla ludności, która stała się ofiarą konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych katastrof spowodowanych przez naturę lub człowieka. Wsparcie to polega w szczególności na przekazywaniu środków finansowych, pomocy rzeczowej lub podejmowaniu innych, niezbędnych działań na rzecz poszkodowanych (np. działań ratowniczych). Pomoc zagraniczna świadczona na rzecz państw słabiej rozwiniętych klasyfikowana jest w nomenklaturze międzynarodowej jako Oficjalna Pomoc Rozwojowa (ODA). Polska będąc państwem stosunkowo zaawansowanym gospodarczo bierze udział w finansowaniu pomocy rozwojowej (ODA). Zgodnie z definicją OECD, pod pojęciem Oficjalnej Pomocy Rozwojowej (Official Development Assistance, ODA) rozumie się ogół działań finansowanych

ze środków publicznych, mających na celu bezpośrednie wsparcie potrzeb rozwojowych krajów słabiej rozwiniętych. Wsparcie to udzielane jest państwom bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji, funduszy i agend międzynarodowych. W szczególności działania te służą redukcji ubóstwa, poprawie stanu zdrowia ludności, wspieraniu trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, przestrzeganiu praw człowieka, promowaniu demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, rządów prawa i zasad dobrego rządzenia, promocji globalnego bezpieczeństwa i stabilności, ochronie środowiska naturalnego oraz zapewnieniu pomocy, opieki i ochrony ludności, która stała się ofiarą konfliktów, klęsk lub katastrof, a także podwyższeniu poziomu edukacji rozwojowej. Oficjalną Pomoc Rozwojową stanowią działania świadczone na rzecz grupy państw oraz organizacji określonych przez OECD i umieszczonych na oficjalnych listach tworzonych przez tę Organizację. Formy Oficjalnej Pomocy Rozwojowej pokrywają się z formami pomocy zagranicznej.

Dotychczas rozdział „Pomoc zagraniczna” funkcjonował jedynie w dziale 750 – Administracja publiczna. Proponowana zmiana umożliwi zatem sytuowanie określonych środków budżetowych, przeznaczonych na realizację pomocy zagranicznej, w tym z zakresu pomocy rozwojowej, w działach odpowiadających określonemu rodzajowi działalności. Zgodnie z powyższym, w celu konsekwentnego stosowania rozdziałów dotyczących pomocy zagranicznej z jednakową numeracją (**79) proponuje się uchylenie w dziale 750 – Administracja publiczna obecnie obowiązującego rozdziału „75060 Pomoc zagraniczna” (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);

- 2) utworzenia rozdziału „Działalność badawczo-rozwojowa” w wymienionych w projekcie poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej ułatwiającego precyzyjne planowanie i ewidencjonowanie w częściach budżetowych pozostających we właściwości poszczególnych dysponentów kwot przeznaczonych na działalność badawczo-rozwojową, jak również pozwalającego ministrowi właściwemu do spraw budżetu oraz ministrowi właściwemu do spraw nauki monitorowanie poziomu planowanych środków na powyższy cel, zgodnie z dyspozycją Uchwały Nr 155/2010 Rady Ministrów z dnia 28 września 2010 r. w sprawie działań mających na celu konsolidację środków publicznych przeznaczanych na naukę. Zgodnie z powyższym, w celu konsekwentnego stosowania rozdziałów dotyczących działalności badawczo-rozwojowej z jednakową numeracją (**80) proponuje się uchylenie w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska obecnie obowiązującego rozdziału „90010 Działalność badawczo-rozwojowa” (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 3) utworzenia rozdziału „75077 Władza Wdrażająca Programy Europejskie” w celu ujmowania wydatków państwowej jednostki budżetowej - Władza Wdrażająca Programy Europejskie, podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, który sprawuje nadzór nad jej działalnością. Zgodnie z zarządzeniem Nr 26 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 marca 2007 r. w sprawie zmiany nazwy państwowej jednostki budżetowej Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej PHARE na Władza Wdrażająca Programy Europejskie oraz nadania jej statutu (Dz. Urz. MSWiA Nr 4, poz. 13, z późn. zm.) Władza Wdrażająca Programy Europejskie realizuje w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zadania związane z zarządzaniem środkami funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, środkami pochodzącymi z bezzwrotnej pomocy zagranicznej oraz środkami innych programów powierzonych jej do realizacji. Wyodrębnienie tych wydatków w nowopowolywanym rozdziale ułatwi proces planowania i wykonywania budżetu w tym zakresie, jak również pozwoli na czytelne

prezentowanie tego zagadnienia na forum parlamentarnym (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);

- 4) dostosowania brzmienia rozdziałów: 73005, 73006 i 73007 do nazewnictwa wprowadzonego w art. 5 pkt 7 i 9 ustawy 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.) oraz systemu finansowania badań naukowych (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 5) dokonania zmiany brzmienia objaśnień do rozdziału „75309 Składki na ubezpieczenia społeczne” w dziale „753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne”, w związku z rozszerzeniem kręgu osób za które opłacane będą składki na ubezpieczenia społeczne z budżetu państwa. Zmiana ta wynika z przepisów ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), która stanowi, iż za osobę zatrudnioną przez rodziców w charakterze niani na podstawie umowy uaktywniającej opłacana będzie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z budżetu państwa, składka na ubezpieczenia społeczne od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 6) wyodrębnienia w nowopowoływanym rozdziale wydatków na prowadzenie Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań Polskiego Czerwonego Krzyża. Dotychczas Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – organ sprawujący nadzór nad działalnością Polskiego Czerwonego Krzyża – planował wydatki na dotacje celową dla PCK na powyższy cel w dziale „754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, w rozdziale właściwym dla pozostałej działalności (75495). Wyodrębnienie tych wydatków w nowopowoływanym rozdziale ułatwi proces planowania i wykonywania budżetu w tym zakresie, jak również pozwoli na czytelne prezentowanie tego zagadnienia na forum parlamentarnym, głównie w zakresie przygotowań Polski na czas wojny i do niesienia wielokierunkowej pomocy na czas różnorodnych katastrof i klęsk żywiołowych (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 7) uchylenia rozdziału „75647 Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych” w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w związku z koniecznością jednolitej ewidencji i rozliczania ponoszonych przez izby i urzędy skarbowe wydatków oraz odzwierciedlenia całej działalności urzędów skarbowych w sposób jednolity w dziale 750 (również działalności egzekucyjnej). Zmiana ta jest również realizacją jednego ze sformułowanych przez Najwyższą Izby Kontroli wniosków pokontrolnych po przeprowadzonej kontroli wykonania budżetu państwa za rok 2009 w części „19. Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe”, dotyczącego opracowania kryteriów kwalifikowania wydatków do poszczególnych rozdziałów, występujących w izbach i urzędach skarbowych. Przedmiotowa zmiana dotyczyć będzie również jednostek samorządu terytorialnego.
- 8) powołania w dziale „803 – Szkolnictwo wyższe” nowego rozdziału, umożliwiającego ujmowanie środków finansowych wynikających z przepisów ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 455), które wprowadzają od dnia 1 stycznia 2012 r. nowy strumień finansowania szkół wyższych z przeznaczeniem na zadania projakościowe, tj. na dofinansowanie: jednostek organizacyjnych, którym nadany został status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego, podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni posiadających ocenę wyróżniającą na podstawie opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz podstawowych jednostek organizacyjnych

- uczelnii w zakresie wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji, jak również na finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych oraz finansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich dla 30% najlepszych doktorantów (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 9) nadania nowego brzmienia rozdziałowi 85134 w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322). Na mocy wymienionej ustawy utworzono centralny organ administracji rządowej właściwy w sprawach substancji i ich mieszanin, którym jest Inspektor do spraw Substancji Chemicznych, a w konsekwencji nastąpiła zmiana nazwy biura, przy pomocy którego Inspektor wykonuje ustawowe zadania. Ponadto w związku z uchwaleniem z dniem 15 kwietnia 2011 r. ustawy o działalności leczniczej, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2011 r., na podstawie art. 22 ww. ustawy nastąpi uchylenie ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów udzielanych lekarzom, lekarzom denty stom, pielęgniarkom i położnym oraz o umarzaniu tych kredytów (Dz. U. Nr 128, poz. 1406, z późn. zm.). Tym samym istnieje podstawa do uchylenia rozdziału „85138 Dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych lekarzom, lekarzom denty stom, pielęgniarkom i położnym oraz umorzenia tych kredytów” służącego klasyfikowaniu środków na powyższy cel. Ewentualne pozostałe do rozliczenia dopłaty zostaną zaklasyfikowane w rozdziale „85195 Pozostała działalność” (zmiany w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 10) powołania w dziale „853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” nowych rozdziałów, umożliwiających ujmowanie środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie klubów dziecięcych i dziennych opiekunów, nowych form opieki nad dziećmi do lat 3, utworzonych na mocy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235). W związku z powyższymi przepisami dokonano również uzupełnienia objaśnień do paragrafu „422 Zakup środków żywności” w celu uwzględnienia w katalogu podmiotów, w których dokonywane będą wydatki na zakup żywności, nowych form opieki nad dziećmi do lat 3 (zmiana w załączniku nr 2 i 4 do rozporządzenia);
- 11) powołania w dziale „921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” nowego rozdziału, umożliwiającego ujmowanie środków finansowych wynikających z przepisów ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (Dz. U. Nr 76, poz. 408), które przeznaczone zostaną na dofinansowanie działalności państwowej osoby prawnej, jakim jest Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (zmiana w załączniku nr 2 do rozporządzenia);
- 12) zmiany brzmienia paragrafów: 226, 227 i 253 w celu uwzględnienia w ich zakresie przedmiotowym jednostek naukowych prowadzących studia doktoranckie. Zmiana ta wynika z postanowień ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw, zgodnie z którymi: z dniem 1 stycznia 2012 r. konsorcja naukowe, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, mające status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego mogą uzyskiwać dotację podmiotową na dofinansowanie zadań projakościowych z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, z dniem 1 października 2012 r. doktoranci kształcący się na studiach doktoranckich w jednostkach naukowych nabędą prawo do pomocy materialnej w

zakresie określonym w art. 199 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, a także jednostki naukowe prowadzące studia doktoranckie będą otrzymywały z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, dotacje podmiotowe na pomoc materialną na podstawie art. 94 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (zmiany w załączniku nr 3 i 4 do rozporządzenia);

- 13) powołania paragrafu 301 dla ujmowania kwot: dochodów w budżecie państwa oraz wydatków w planie finansowym Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stanowiących wpłatę do budżetu państwa, w związku z ponoszeniem przez budżet państwa wydatków związanych z przejęciem przez ministra właściwego do spraw pracy zadań i pracowników Krajowego Biura Funduszu. Zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.), staje się z dniem 1 stycznia 2012 r. państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Stosownie do przepisów art. 99 ust. 8 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych z dniem 1 stycznia 2012 r. pracownicy zatrudnieni dotychczas w Krajowym Biurze Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz w Biurach Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stają się pracownikami urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy albo właściwych wojewódzkich urzędów pracy. Koszty związane z przejściem pracowników Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy i ich zatrudnieniem będą ponoszone ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 99 ust. 14) - zmiany w załączniku nr 3 i 4 do rozporządzenia.

Pozostałe zmiany wprowadzane w projekcie rozporządzenia mają charakter wyłącznie techniczny i porządkujący system klasyfikacji budżetowej.

Proponuje się, aby przepisy projektu rozporządzenia weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., co pozostanie w zgodności z zasadą rocznego obowiązywania ustawy budżetowej, przy czym przepisy § 1 pkt 1 lit a-g i i-k, pkt 2 lit. e oraz pkt 3 lit. c-e będą miały po raz pierwszy zastosowanie do opracowania odpowiednio projektu ustawy budżetowej lub projektów uchwał budżetowych na rok 2012. W odniesieniu natomiast do nowopowolywanego rozdziału dotyczącego Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia przewiduje się wejście w życie przepisu § 1 pkt 1 lit. l z dniem 1 stycznia 2013 r., z zastosowaniem w procesie planowania ustawy budżetowej na rok 2013.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Z chwilą przekazania rozporządzenia do uzgodnień międzyresortowych, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden z podmiotów w trybie przepisów powyższej ustawy nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:

Klasyfikacja będzie stosowana przez jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych i w związku z tym rozporządzenie ma wpływ na podmioty wymienione w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Podmioty te mogą wykorzystywać klasyfikację w planowaniu, rachunkowości i sprawozdawczości, ale według szczegółowości określonej dla tych podmiotów w odrębnych przepisach.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

Klasyfikacja jest narzędziem technicznym do prezentowania danych, nie stanowi materialnoprawnej podstawy do ustalania i pobierania dochodów oraz do dokonywania wydatków, jak również przepisy przedmiotowego aktu prawnego nie wykraczają poza prawnie uregulowane już zagadnienia z zakresu spraw finansowych i w związku z tym rozporządzenie nie wymaga konsultacji społecznych, w tym również z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Zakres przedmiotowy rozporządzenia jest neutralny z punktu widzenia obciążeń jednostek sektora finansów publicznych oraz nie spowoduje zmniejszenia dochodów i zwiększenia wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny:

Rozporządzenie nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.